	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

БЕКІТЕМІН
Қазтұтынуодағы Қарағанды
университетінің ректоры
э.ғ.д., профессор

Е.Б.
Аймағамбетов
« ____ » _____ **2022ж.**
ҒК Хаттамасы № _____

Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы

Бастама, қатысу және инновация арқылы көшбасшылық

Преамбула

Соңғы жылдары жиі болып жатқан әлеуметтік қақтығыстар, экономикалық дағдарыстар мен табиғи апаттар біздің тіршілік ету ортамыздың нәзіктігін және оның жағдайы үшін адамдардың, компаниялардың, ұйымдардың, үкіметтердің жауапкершілігін айқын көрсетеді. Азаматтардан, компаниялардан және ұйымдардан қоғам қоршаған ортаға зиян келтірмеуді, қызметкерлерге әділ қарауды, тұтынушылармен адал болуды, өзінің құндылық тізбегінің қатысушыларына жауапкершілікпен қарауды, өз саласында білім деңгейі мен кәсіби құзыреттілігін арттыруға жәрдемдесуді, қоғамдық қажеттіліктер мен сұраныстарға мұқият қарауды, ұлттық және жаһандық экономиканың тұрақтылығына ықпал етуді, ұлттық және жаһандық экономиканың байлар мен кедейлер арасындағы алшақтықты азайту, адам құқықтарының бұзылуына жол бермеу, қайырымдылық және әлеуметтік маңызды жобаларды қолдау, өз салаңыздағы, өңірдегі, елдегі, әлемдегі әлеуметтік мәселелерді шешу. Бүгінгі таңда бизнес ұйымдары жауапты азаматтардың мінез-құлқын көрсетуі керек дегеннен күмән жоқ.

Бұл жауапкершілік әртүрлі ұғымдармен сипатталады: әлеуметтік жауапкершілік, корпоративтік жауапкершілік, үштік жиынтық немесе тұрақты даму. Алғаш рет 1987 жылы БҰҰ-ның қоршаған орта және даму жөніндегі дүниежүзілік комиссиясының "Біздің ортақ болашағымыз" атты баяндамасында қолданылған бұл соңғы термин ең дәл деп танылды, өйткені ол тұрақты дамудың негізгі мақсаттарын - болашақ ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндігіне нұқсан келтірместен қазіргі

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

ұрпақтың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қысқа және қарапайым түрде жеткізеді.

2015 жылы 2030 жылға дейінгі Тұрақты даму күн тәртібін және оның 17 мақсатын бекіте отырып, әлемдік қауымдастық осы ерекше маңызды тақырыпқа деген адалдығын тағы да растады. Құжатта БҰҰ-ға мүше 193 мемлекет, оның ішінде т Қазақстан тұрақты, жан-жақты және үдемелі өсуді, әлеуметтік интеграцияны және қоршаған ортаны қорғауды қамтамасыз етуге міндеттеме алды, оларға қол жеткізуге ниетті, серіктестікте және бейбітшілік жағдайында.

2030 жылға дейінгі күн тәртібінің негізі бес негізгі компоненттен тұрады – 5 "пи" деп аталатындар - адамдар, өркендеу, планета, серіктестік және бейбітшілік (ағылш. People, Partnership, Peace, Planet and Prosperity), дәстүрлі түрде үш негізгі – әлеуметтік, экономикалық және экологиялық өлшемнің объективі арқылы қарастырылады

Экономикалық бағыт ұйымның тұтынушылық құндылығын құрумен және оның қызметінің қаржылық көрсеткіштерін нығайтумен байланысты, әлеуметтік бағыт әлеуметтік және ұлттық әртүрлілікті тиімді басқаруды, гендерлік, әлеуметтік және ұлттық топтардың тең құқықтарын және әлеуметтік әділеттілікті қамтиды, ал экологиялық бағыт негізінен қалдықтарды кәдеге жарату және табиғи капиталды сақтау мәселелерімен байланысты.

Университеттердің тұрақты дамуы және "үшінші миссиясы"

Орнықты дамуға көшу үшін инновациялық технологиялық шешімдерді, сараптамалық қолдауды біріктіретін әртүрлі масштабтағы аумақтарда қатар енгізілетін кешенді шешімдер талап етіледі. Мұндай шешімдерді іздеуде жетекші рөл ғылыми-білім беру құрылымдары ретінде ғана емес, теория мен практиканы интеграциялау нүктелері ретінде, әлеуметтік-мәдени ортаның тасымалдаушылары ретінде, креативті жастардың зияткерлік әлеуетін шоғырландыру орталықтары ретінде жетекші университеттерге беріледі.

Бүгінгі таңда университеттер өздерінің дәстүрлі функцияларын кеңейтті, қоғамдағы жаңа, өзекті рөлді, "азаматтық" немесе "әлеуметтік" рөлді алды. Бұл жаңа рөл әдетте университеттің "үшінші миссиясы" деп аталатын нәрсемен байланысты және дәстүрлі бірінші оқыту миссиясы мен екінші зерттеу миссиясымен бірге білімді сыртқы жергілікті ортаға беру және қоғамның әлеуметтік, мәдени, экономикалық және экологиялық дамуына үлес қосу миссиясын білдіреді.

Университеттің тұрақты дамуға деген ұмтылысы көптеген себептерге байланысты абсолютті мәнге ие. Ең алдымен, университеттер өздерінің институционалдық рөліне байланысты институционалдық, Әлеуметтік және

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

экономикалық әлемнің басқа субъектілерінің мінез-құлқын бағыттай отырып және қоғамдағы құндылықтар жүйесінің қалыптасуына айтарлықтай әсер ете отырып, бүкіл қоғамдастық үшін анықтамалық модель болуға ұмтылуы керек. Сонымен қатар, университеттер, кез-келген ұйым сияқты, экономикаға, қоғамға және қоршаған ортаға әсер ететін операциялық құрылымға ие. Осылайша, екі жақты міндеттеме университеттердің институционалдық рөлімен байланысты: тұрақты даму қағидаттары бойынша дамудың өзі және осы қағидаттарды қоғамдастыққа сенімді түрде ілгерілету.

Университеттердің алдында тұрған бұл өршіл міндеттер тұрақты даму принциптерін олардың жұмыс істеу моделіне біріктіруді талап етеді. Мұндай жағдайда университеттің даму және жұмыс істеу стратегиясына тұрақты даму тұжырымдамасының принциптерін енгізу жолдарын іздеу бірінші орынға шығады.

2030 жылға дейінгі Стратегиялық жоспардың міндеттері

Стратегиялық жоспар тұрақтылыққа бағытталған болашақ пен дамудың көзқарасын белгілейді және 2015 жылғы 25 қыркүйекте БҰҰ Бас Ассамблеясы қабылдаған 2030 жылға дейінгі Тұрақты даму саласындағы күн тәртібінің қағидаттары мен мақсаттарын қабылдауда университеттің айқын ниетін білдіреді.

Ұсынылып отырған стратегия Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті үшін ұсынылады

- өзінің орнықты дамуға бейілділігі туралы және университеттің барлық мүдделі тараптар алдындағы жауапкершілігін мойындауы туралы хабардар ету құралы;
- тұрақты даму және инновация мақсатында қабылданған күш-жігер мен қол жеткізілген прогресті есепке алу әдісі;
- тұрақты даму саласындағы үздіксіз жақсарту мақсатында мүдделі тараптардың қажеттіліктерін зерделеу құралы.

Құжаттың негізгі міндеті-университетшілік бастамалар, қалалық, өңірлік және ұлттық жобалар шеңберінде орнықты даму жөніндегі іс-шараларды іске асыру үшін университеттің күш-жігерін біріктіру және жинақталған ғылыми және басқарушылық әлеуетін пайдалану.

Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті тұрақты даму университеті ретінде

Стратегия университеттің қол жеткізгісі келетін жоғары мақсаттарын нақтылаудан тұрады, сондықтан тұрақты даму принциптерін енгізу

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

университеттің миссиясынан және оның стратегиялық міндетін тұжырымдаудан басталады.

Стратегиялық мақсат:

Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті Ұлттық Ғылым және білім беру жүйесі мен экономикалық, ұйымдастырушылық, Әлеуметтік және технологиялық даму векторларының көшбасшыларының бірі бола отырып, орнықты дамудың дербес үлгісі ғана емес, сонымен қатар сыртқы ортаға орнықты даму қағидаттарын белсенді ілгерілететін үздік академиялық институттардың бірі болуға ниетті.

**Қазтұтынуодағы
Қарағанды
университетінің тұрақты
дамуды қамтамасыз
етудегі миссиясы:**

Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің миссиясы-өңірдің тұрақты дамуы үшін бәсекеге қабілетті мамандардың кәсіби және жеке өсуінің негізі ретінде білім беру және ғылыми қызметті іске асыру.

Тұрақты дамуға бағытталған университет ретінде Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті өз қызметінің барлық деңгейлерінде мынадай қағидаттарды енгізеді:

- тұрақтылық қағидаттары бойынша барлық оқу пәндерін стандарттау
- зерттеулерді ынталандыру және тұрақты даму туралы білімді тарату.
- тұрақты даму талаптарына сәйкес кампустарды ұйымдастыру
- жергілікті қоғамдастыққа тұрақты даму қағидаттарын ілгерілету
- орнықты даму университеттерінің ұлттық және халықаралық желілері шеңберінде ынтымақтастық және ақпарат алмасу

Өсудің жаңа үлгілері мен саналы өмір салтын қолдау бойынша іс-қимылдар мен бастамаларды ілгерілеті отырып, 2030 жылға дейін университет орнықты даму қағидаттарын іске асыру бойынша негізгі жұмыс шоғырланатын 8 бағытты айқындайды:

- 1) университетті тұрақты даму университеті ретінде орналастыру
- 2) білім беру бағдарламалары
- 3) ғылым және зерттеу
- 4) кіші бағдарламалары бар университеттің "Жасыл стиль" бағдарламасы:
 - "энергия үнемдеу"
 - "ресурс үнемдеу"
 - "пластиксіз өмір"
 - "тамақтану"
 - "қауіпсіздік және денсаулық"
 - "қалдықтарды басқару"
- 5) университеттің тұрақты дамуына студенттерді, зерттеушілерді және ПОҚ тарту
- 6) жергілікті қоғамдастықпен өзара іс-қимыл, коммуникациялар және тұрақты даму идеяларын ілгерілету
- 7) орнықты даму мәселелері бойынша университетаралық ынтымақтастық

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

1 - бағыт университетті тұрақты даму университеті ретінде орналастыру

Жоғарыда аталған миссияны орындай отырып және стратегиялық мақсатты жүзеге асыра отырып, Университет: университеттің барлық процестерінде, функциялары мен қызметінде тұрақтылық принципін оқытудан және зерттеуден бастап қолдануға; кеңістік, қоршаған орта және адамдар арасындағы қатынастарды үйлестіруге және барған сайын жауапты өмір салтын ынталандыруға бағытталған іс-әрекеттерді бағдарламалауға және жүзеге асыруға; университеттің экологиялық ізін азайту мақсатында және университеттің өмір сүру сапасын жақсарту, әлеуметтік интеграция, теңсіздікті азайту, мәдени өсуге және қоғамның тұрақты экономикалық прогресіне ықпал ету.

Мақсаты: сыртқы стейкхолдерлерді БҰҰ тұжырымдаған орнықты даму мақсаттарының қабылдануы туралы хабардар ету, университеттің орнықты даму қағидаттарына бейілділігі туралы мәлімдеу және оларды университет қызметінің барлық түрлеріне енгізу

Әрекеттер:

1) университетті дамытудың стратегиялық мақсаттары арасында орнықты даму қағидаттарын көрсету;

2) тұрақты даму міндеттерін ескере отырып, университеттің стратегиялық және ұзақ мерзімді бағдарламалық құжаттарының тұжырымдары мен мазмұнын түзету;

3) университеттің стратегиялық мақсаттарын, оның ішінде БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарының призмасы арқылы одан әрі тұжырымдау, оларға қол жеткізуге қандай да бір дәрежеде университеттің әрбір стратегиялық мақсаты ықпал етуге арналған БҰҰ мақсаттарының белгішелерімен таңбалау арқылы олардың байланысын көрсету. Бұл университеттің болашақ институционалдық қызметі тұрақты дамуға қалай ықпал ететінін елестетуге мүмкіндік береді;

4) университеттің сайтында университеттің БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына, оның осы саладағы миссиясына және орнықты даму қағидаттарын енгізу жөніндегі жұмыс бағыттарына бейілділігі туралы ақпаратты орналастыру

5) университеттің тұрақты даму университеттерінің UI Green Metric World University Ranking және/немесе the University Impact Rankings әлемдік рейтингтеріне қатысуы

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

Әлемдік тәжірибе. Шетелде үміткердің экологиялық қозғалысқа қатысқаны туралы түйіндемеге жазба оған жұмысқа орналасу кезінде ұпай қосады. Сондықтан талапкерлер оқуға түскенге дейін университеттің тұрақтылық дәрежесіне және оған қатысу мүмкіндігіне көбірек қызығушылық танытады

Universitas Indonesia 2010 жылы іске қосқан GreenMetric рейтингі әлем университеттерінің назарын тұрақты даму және қоршаған ортаны құрметтеу мәселелеріне аударуға бағытталған. Рейтингті құру үшін климаттың өзгеруіне, су мен энергияны тұтынуға, қалдықтарды қайта өңдеуге және экологиялық таза көлікке ерекше назар аударып, "жасыл алаңда" университеттер қабылдаған іс-шаралар мен саясат бағаланады.

The University Impact Rankings (2019 жылы іске қосылды) жоғары білімнің қоғамның дамуына және БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) қол жеткізуге әсерін талдауды мақсат етеді. Рейтинг университеттердің 17 мақсаттың әрқайсысын орындаудағы жетістіктерін ескереді, сонымен қатар University impact Rankings жалпы тізімін жасайды. THE University Impact rankings 2021 98 елден 1200-ден астам университетті, соның ішінде біздің университетті орналастырды

2-бағыт. Білім беру бағдарламалары

Университетте пәндер курстары оқытылып, кәсіпорынның, саланың, аймақтың, елдің тұрақты даму мәселелеріне арналған бүкіл оқу бағдарламалары ұсынылуы керек.

Мақсаты: әлемдік экономиканың, салалық нарықтардың дамуындағы экологиялық проблемалардың рөлін жан-жақты түсінетін және экологиялық проблемаларды экономикалық талдау мен тұрақты дамудың қажетті дағдылары бар корпоративтік және инвестициялық стратегияларды құратын мамандарды даярлау.

Әрекеттер:

1. Университеттің оқу бағдарламаларына тұрақты даму мәселелерін енгізу.
2. Тұрақты даму мәселелерін қоса отырып, жаңа білім беру бағдарламаларын құру және қолданыстағы білім беру бағдарламаларын қайта қарау.
3. Білім беру бағдарламаларының элективті компоненті ретінде орнықты даму мәселелері бойынша жаңа пәндерді әзірлеу.
4. Барлық факультеттерде студенттік дипломдық жұмыстардың, магистрлік диссертациялардың және PhD диссертациялардың тақырыптарын жаңарту, қоршаған ортаны қорғау және тұрақты даму.

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

5. Осы мәселелерді тікелей қозғамайтын университеттің оқу пәндеріне орнықты даму тақырыбы бойынша мысалдарды, кейстерді, ситуациялық міндеттерді барынша қосу.

6. Тұрақты даму мәселелері бойынша жаппай ашық онлайн-курстарды тегін платформаларда әзірлеу, оларды жергілікті қоғамдастықта ілгерілету.

Әлемдік тәжірибе: университет тұрақты даму тұжырымдамасын неғұрлым терең дамытса, мәселеге арналған оқу курстары соғұрлым ерекше болады. Ресейдің көптеген экономикалық университеттерінде "Тұрақты даму" немесе "тұрақты даму экономикасы" сияқты негізгі пәндер бар, ал АҚШ университеттерінде "Экологиялық психология", "Экологиялық саясат", "Әлеуметтік кәсіпкерлік", "Әділ сауда және тұрақты даму" және т. б. курстар жиі кездеседі.

Әлемдік тәжірибе: көптеген шетелдік университеттер (мысалы, Венеция университеті) өздерінің МООС тізімдеріне "2030 жылға дейінгі Тұрақты даму күн тәртібі" курсы енгізді, көбінесе курсты бірнеше оқытушылар өздерінің ғылыми зерттеулерінің ерекшеліктеріне сүйене отырып жүргізеді. Курс көптеген қосымша материалдар мен мысалдар-

3-бағыт. Ғылым және зерттеулер

Тұрақтылықты зерттеу тек оқытылатын пәндерді қолдау үшін қажет емес, олар жаңа білім қалыптастырады, содан кейін олар нақты акцияларға, бағдарламаларға және іс-шараларға айналады. Әрбір ЖОО өзінің бейініне сәйкес келетін және ЖОО-да ең көп сараптамалық білім жинақталған орнықты даму саласындағы зерттеу бағытын дамытады.

Мақсаты: ғылыми зерттеулер спектріне орнықты дамудың өзекті мәселелерін енгізу, оларды коммерцияландыру және орнықты даму мәдениетін ілгерілетуде және кәсіпкерлік бастамаларды ынталандыруда қолданбалы пайдалану арқылы университеттің зерттеу миссиясын нығайту.

Әрекеттер:

1. Барлық білім беру бағдарламалары мен оқыту деңгейлерінде БҰҰ-ның Орнықты даму мақсаттарына және ЖОО-ның, қаланың, өңірдің, елдің орнықты даму мәселелеріне қатысты курстық және бітіру жұмыстарының тақырыбына тақырыптарды енгізу;
2. Ішкі және сыртқы қаржыландыруды тарта отырып, университет пен барлық мүдделі стейкхолдерлер үшін іргелі және қолданбалы зерттеулер жүргізу;
3. Зерттеу тақырыптары бойынша мамандандырылған зертханаларға, институттар мен орталықтарға зерттеушілерге тағылымдамадан өтуді ұйымдастыру;
4. Тұрақты даму тақырыбы бойынша студенттік зерттеулерді ынталандыру мақсатында институттарда, орталықтарда экология, тамақтану, денсаулық

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

мәселелері бойынша студенттік оқу экскурсияларын және қысқа курстарды ұйымдастыру;

5. Технопарктер, бизнес-инкубаторлар шеңберінде инновациялық бизнес-жобаларды әзірлеу және START-up компанияларын құру кезінде алған дағдыларды одан әрі пайдалану үшін жасыл энергетика және ресурс үнемдеу бойынша ПОҚ мен студенттердің зерттеулері үшін жағдайлар мүмкіндігін зерделеу;

6. Кітапхана қоры және университеттің ПОҚ жүргізген ғылыми зерттеулері негізінде тұрақты дамудың кең ауқымды мәселелері мен қағидаттары бойынша арнайы каталог/білім базасын құру, тақырып бойынша әдебиеттердің тұрақты экспозициялары, қала тұрғындары үшін білім базасымен жұмыс істеуге қол жеткізе отырып, кітапхананың ашық есіктерінің арнайы күндерін өткізу;

7. Тұрақты дамудың өзекті мәселелері бойынша дөңгелек үстелдер, пікірталастар, ғылыми-теориялық және практикалық конференциялар ұйымдастыру;

8. Университеттің ПОҚ мамандандырылған ғылыми басылымдардағы мүмкіндіктерін зерделеу және басылымдар жағдайлары.

"International Journal of Sustainability in Higher Education" - жоғары білім беру саласындағы тұрақты даму мәселелері бойынша ақпаратты қарайтын және тарататын алғашқы ғылыми басылым. Журнал ЖОО бағдарламаларына орнықты даму мәселелерін енгізуге байланысты зерттеу жобаларының, ғылыми эксперименттердің нәтижелерін, университет стратегияларында орнықты даму қағидаттарын табысты пайдаланудың мысалдары мен кейстерін жариялайды. 2000 жылдан бастап Emerald баспа

4 – бағыт. Университеттің «Жасыл стилі»

Университет кампустары-бұл маңызды қалалық қайта құрулар жиі өлшенетін және физикалық түрде жасалатын кеңістіктер және олар инновациялық шешімдермен тәжірибе жасау үшін зертханалар ретінде қызмет етеді.

Мақсаты: энергия үнемдейтін жабдықтарды, технологияларды, баламалы энергия көздері мен түрлерін пайдалануды, ресурс үнемдеуді, ПОҚ мен студенттердің қауіпсіздігі мен денсаулығын қамтамасыз етуді, қалдықтарды тиімді басқаруды көздейтін инфрақұрылым мен қоршаған ортаны тұрақты басқару қағидаттарында университеттің ағымдағы қызметін құру.

Әлемдік тәжірибе. Милан мемлекеттік және Политехникалық университеттері 2011 жылы Миланның екі негізгі университеті орналасқан тарихи университет ауданы Città Studi-ді қала деңгейіндегі модель ретінде әрекет ете алатын тұрақты даму зертханасына айналдыру үшін "Città Studi Sustainable Campus" бірлескен жобасын бастады. "Адамдар", "Энергия", "Білім", "Ұтқырлық" және "Азық-түлік және денсаулық" сияқты 5 тақырыптық бағытқа бөлінген жоба жобалар, оқиғалар мен бастамалар арқылы университет ауданында тұратындардың өмір сүру сапасын жақсарту үшін бірқатар озық тәжірибелерді енгізуге бағытталған. Осыған ұқсас "Multicampus Sostenibile" жобасын Болон университеті дамытады (Италия университеттері арасында №1 және тұрақты университеттердің әлемдік рейтингінде №12)

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің "Жасыл кампус" бағдарламасы кіші бағдарламаларды іске асыруды көздейді:

1. "Энергия үнемдеу"
2. "Ресурс үнемдеу"
3. "Пластиксіз өмір"
4. "Тамақтану"
5. "Қауіпсіздік және денсаулық"
6. "Қалдықтарды басқару"

Әрекеттер:

"Энергия Үнемдеу" кіші бағдарламасы. Университет құрылымдарының, кампустардың энергия тиімділігін арттыру және энергия үнемдеу саясатын жүргізу.

- Университет құрылымдары мен ғимараттарының энергия тиімділігін арттыру, оның ішінде ғимараттарды реконструкциялау және жылу оқшаулауды жақсарту, ескірген жабдықты тиімдірек жабдыққа ауыстыру, энергияны автоматты түрде өшіру үшін қозғалыс датчиктерін орнату және т. б. бойынша ұсыныстар дайындау үшін "Энергия үнемдеу" кіші бағдарламасы бойынша жұмыс тобын құру.
- Университеттің бастапқы ресурстарды тұтынуды ұтымды ету, ғимараттардың энергия тиімділігін арттыру және парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі энергетикалық жоспарын әзірлеу
- Энергия тұтыну динамикасына тұрақты мониторинг жүргізу және талдау, энергетикалық баланстарды жасау, энергетикалық деректерді жариялау және университеттің энергия үнемдеу саласындағы жетістіктері туралы ПОҚ мен студенттерді ақпараттандыру
- Баламалы және жаңартылатын көздерден энергияны пайдалану мүмкіндігін зерттеу

Әлемдік тәжірибе. Кем дегенде бір аудиторияны қуатпен қамтамасыз ететін күн батареялары бірнеше жыл бұрын Мәскеу педагогикалық мемлекеттік университетінде пайда болды. Жел электр станциялары арқылы электр энергиясын алу Мәскеу мемлекеттік құрылыс университеті. НИУ-да қолданылады

Әлемдік тәжірибе. Кейбір жеке компаниялармен және стартаптармен бірлесе отырып, Турин университеті Луиджи Эй-науди кампусындағы comfortsense пәнаралық зерттеу жобасын жүзеге асырды, ол Internet of Thing және Smart City технологияларын пайдалана отырып, ғимараттардың энергия тиімділігін және адамдардың жайлылығын арттыруға бағытталған. Ол сондай-ақ қызметкерлердің энергетикалық саясат туралы хабардарлығын арттыру және студенттерді энергия үнемдеуге тарту бастамаларын

"Ресурс Үнемдеу" кіші бағдарламасы. Ақылға қонымды тұтыну және ресурстарды, ең алдымен, су мен қағазды пайдалану тиімділігін арттыру.

- суды үнемді пайдалануды қамтамасыз ету, шектегіштерді орнату

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

- су шығынын басқару бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүйелерді пайдалануды ынталандыру
 - қайталама (қайта өңделген) материалдарды пайдалану
 - қағазды үнемдеу, электрондық коммуникация құралдарын дамыту және қағазсыз іс жүргізуге көшу
 - ксерокөшірмені азайту үшін кітапхананың интернет желілері мен электрондық ресурстарын барынша пайдалану
 - университет кампустарында макулатура жинауды ұйымдастыру
- "Пластиксіз өмір" ішкі бағдарламасы.** Жиі өте қысқа уақыт ішінде қолданылатын пластикалық өнімдер-қаптамалар, пакеттер, бөтелкелер және т.б. лақтырылып, микробөлшектерге ыдырап, 100 жылдан 700 жылға дейін біздің топырақты, суды, ауаны, флора мен фаунаны улайды. Елде қолданылатын пластиктің тек 5% - ы қайта өңдеуге қайтарылады, ал қайта өңдеу зауыттары шикізат тапшылығын сезінеді.
- университеттің барлық құрылымдары мен кампустарында қысқа өмірлік циклі бар пластмасса бұйымдарын пайдалануды барынша азайту саясатын жүргізу, оны қауіпсіз тәсілмен қайта өңдеуге болатын басқа материалдармен ауыстыру;
 - болашақта қайта өңдеу және өндірістік циклге қайтару мақсатында пластикалық қалдықтарды бөлек жинауды ұйымдастыру; кампустарда және жақын аумақта фандоматтар орнату-жақын маңдағы Пластмассадан Қалдықтарды қабылдау пункттерімен және/немесе шағын бизнесті қайта өңдеу кәсіпорындарымен тиімді ынтымақтастықты ұйымдастыру және ұйымдастыру; қайта өңдеуге жататын пластикалық қалдықтарды бастапқы басу мүмкіндігін зерделеу;
 - пластмассаны бір реттік пайдалануды шектеу қажеттілігін, оны қайта өңдеу қажеттілігін, пластмассаны қайталама пайдаланудың химия және қайта өңдеу өнеркәсібін дамытуға, салық төлемдерінің өсуіне, жаңа жұмыс орындарын құруға әсерін түсіндіру бойынша белсенді ақпараттық саясат жүргізу; қайта өңделетін және өңделмейтін пластик түрлерін көзбен шолып анықтау бойынша ашық дәрістер өткізу, елге қауіпті қайта өңделмейтін пластик қалдықтарын әкелу қаупі туралы және о.ұ.;
 - тиісті тақырыптарды зерттеу тақырыбына және білім беру процесіне қосу

Отандық тәжірибе. 2019 жылдың қыркүйегінде ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі "Атамекен" ҰКП және экологиялық кәсіпорындар қауымдастығымен бірлесіп полиэтилен пакеттерін пайдалануды біртіндеп қысқарту жөнінде ба-стама көтерді.

Әлемдік тәжірибе. Болон университеті өзінің бірінші курс студенттерінің әрқайсысына Alma Mater универси-тетінің логотипі бар қайта пайдалануға болатын су тер-мос бөтелкесін береді. Plastop-тың университет кеңістігінде пластикті пайдалануды азайту жобасының бөлігі болып табылатын Акция жауапты мінез-құлық ту-ралы хабардарлықты арттыру және тарату үшін "тұрақты мультикампус" аясында жүзеге асырылатын бастамалар-дың бірі болып табылады.

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

"Тамақтану" кіші бағдарламасы. Университетте тұтынылатын тағамның сапасы мен тұрақтылығын жақсарту. Тұрақты даму саясаты шеңберінде Азық-түлік тізбегін (өндіріс, сату және тұтыну) түсіну қажет. Университеттің кампустарындағы тамақтануды басқаруға ерекше назар аударылады.

- университетте тұтынылатын сервис пен тамақ өнімдерінің сапасын арттыру бойынша іс-қимыл жоспарын әзірлеу.
- жақсартуды талап ететін әлсіз жақтары мен салаларын (экологиялық, әлеуметтік және аумақтық тұрғыдан) анықтау үшін сыртқы жеткізушілермен тығыз өзара іс-қимыл және ынтымақтастық
- асхана мен кафелерге жергілікті азық-түлік өнімдерін сатып алу.

"Қауіпсіздік және денсаулық" кіші бағдарламасы

- Үй-жайларды тазалау үшін экологиялық қауіпсіз құралдарды пайдалану
- Пандемия жағдайында ерекше санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау (қажет болған жағдайда)
- Пандемия жағдайында қашықтықтан оқытудың ерекше жағдайларын ұйымдастыру
- Университеттің кешенді қауіпсіздігінің жалпы стандарттарын сақтау
- Кампустарда атмосфералық қысым, температура, CO₂, ылғалдылық, шу және т. б. датчиктерді орнату.

Әлемдік тәжірибе. "ComfortSense" жобасы-Турин университетінің қаланың кейбір стартаптарымен бірлесе отырып, пәнаралық зерттеу жобасы. ComfortSense ғимараттардың энергия тиімділігі мен адамдардың жайлылығын арттыру үшін Internet of Thing және Smart City технологияларын пайдаланады. Жоба қоршаған орта датчиктері мен адамдар көп жиналатын датчиктерді орнатудан тұрады.

1. Қоршаған орта датчиктері. Қоршаған ортадағы CO₂ температурасын, ылғалдылығын және концентрациясын өлшеңіз.
2. Адамдар жиналатын сенсор. Жоба аясында жасалған мобильді қосымша жайлылық ту-

"Қалдықтарды басқару" кіші бағдарламасы

Белгіленген жұмыс тобы арқылы кіші бағдарлама қалдықтарды азайтуға, оларды бөлек жинауды ұйымдастыруға және университет құрылымдары мен ғимараттарындағы қалдықтар циклін басқаруға бағытталған стратегиялар мен әрекеттерді ұсынады және анықтайды.

- тұрақты ұлттық және шетелдік кампустардың озық тәжірибесі мен тәжірибесін зерделеу, өндірілетін қалдықтардың көлемін бағалау, оларды азайту, оларды бөлек жинау, сондай-ақ оларды жинау және кәдеге жарату әдістері бойынша бастамалар әзірлеу;
- "университет жүйесіне" түсетін және одан шығатын материалдар ағынын мониторингілеу әдіснамасын, оның ішінде нақты орта және ұзақ мерзімді мақсаттар мен нақты индикаторларды айқындау арқылы айқындау;

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

- қалдықтардың негізгі түрлері (Қағаз / картон, пластик, шыны) үшін бөлек жинауды ұйымдастыру, қалалық ұйымдармен оларды қайта өңдеу немесе экологиялық кәдеге жарату жөніндегі келісімдерді бастау;
- ПОҚ-ға, студенттерге, академиялық қоғамдастықты ақылға қонымды тұтыну процесіне кеңінен тарту үшін арналған қалдықтарды тұрақты басқару бойынша нақты оқу бастамалары мен ақпараттық кампанияларды әзірлеу.

Әлемдік тәжірибе. Университет аумағында қалдықтарды бөлек жинаудың инфрақұрылымы бар, мысалы, Мәскеу мемлекеттік университетінің кейбір факультеттерінде және НИУ жоғары Экономика мектебі.

5-бағыт. Студенттерді, зерттеушілерді және ПОҚ-ны университеттің тұрақты дамуына тарту

Мақсаты:

ПОҚ мен студенттерді орнықты даму мәдениетін тәрбиелеу, ұлттық және мәдени әртүрлілік жағдайында әлеуметтік тәжірибе жинақтау, әлеуметтік жауапты мінез-құлық дағдыларын дамыту, сондай-ақ эколідерлердің университеттік командасын тәрбиелеу мақсатында арнайы іс-шараларға, қайырымдылық акцияларына және әлеуметтік бағдарламаларға тарту. Бұл ретте "Студент – клиент және тұтынушы" тұжырымдамасын "Студент-қатысушы" тұжырымдамасына өзгерту маңызды болып табылады.

Әрекеттер:

1) университеттің орнықты даму саласындағы қызметін жүйелеу және үйлестіру үшін жекелеген бөлімшелер басшыларының құрамында қызмет ("Жасыл кеңсе", экогруппа және т.б.) немесе кеңес, комитет, тұрақты жұмыс тобын құру.

Қызметтің міндеттері:

- университетте тұрақты даму іс-шараларын ұйымдастыру;
- студенттердің "Жасыл" кодексін, сауалнамаларды, сауалнамаларды, ақпараттық материалдарды, әлеуметтік жауапты мінез-құлықты және саналы тұтыруды насихаттау роликтерін әзірлеу;
- университет сайтына ақпараттық материалдарды, іс-шаралар анонстарын, университеттің миссиясы және оның орнықты даму саласындағы жетістіктері бойынша талапкерлерге арналған материалдарды дайындау;
- тұрақты даму университеттерінің рейтингтеріне қатысуға дайындық;
- жоғары оқу орындарының орнықты дамуының табысты әлемдік және отандық тәжірибелерін зерделеу;
- университеттің тұрақты дамуының стратегиялық жоспарларын әзірлеуге қатысу;
- студенттік экоклубтың тұрақты жұмыс істеуі, жоғарыда аталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу бойынша клуб активімен тұрақты өзара іс-қимыл және жұмыс істеу;

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

- университетте экологиялық іс-шаралар мен флешмобтарды ұйымдастыру тәртібі бойынша студенттерге арналған нұсқаулықты, іс-шаралар хабарландырулары бар бейнені әзірлеу;

2) факультеттер үшін орнықты даму көрсеткіштерінің жүйесін әзірлеу, оларды оқу жылының қорытындылары бойынша факультеттік басқарудың тиімділігін жалпы бағалауға қосу;

3) "Тұрақты даму елшісі" факультеттері үшін жыл сайынғы атақ / сыйлық алуға конкурс енгізу

Әлемдік тәжірибе. Ресей ғылыми-зерттеу институты-Экономика жоғары мектебі студенттерді университеттің 2030 жылға дейінгі тұрақты дамуының Стратегиялық жоспарын жасауға белсенді түрде тартады. Процесс білім беру бағдарламасының ғылыми-зерттеу компонентінің бөлігі ретінде ұйымдастырылған және жобалық ұсыныстар конкурсының форматында.

Стратегиялық жоспарды әзірлеу бойынша жобалық командаға кіргісі келетін студенттер 2 кезеңнен тұратын жобалық өтінімді дайындайды:

1 кезең: тәжірибеге шолу. Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге арналған және университеттің үшінші миссиясының құрамына кіретін іс-шараларға ресейлік және шетелдік университеттердің үздік тәжірибелеріне шолу және талдау жүргізу қажет;

2 кезең: бастамаларды әзірлеу. Әр бағыт үшін стратегиялық баламаларды (сипаттама, формат, мақсатты аудитория, ресурстар) ұсыну: білім беру, әлеуметтік, Ғылыми, білім беру және т.б.; сонымен қатар таңдалған әрекеттерді жүзеге асыру үшін ақпараттық материалдар мен жобалық құжаттаманы әзірлеу.

Жобаға қатысу студентке семестр қорытындысы бойынша 3 кредит, жобаның еңбек сыйымдылығы – 1 студентке аптасына 8 сағат әкеледі және қорытынды бақылау нысаны ретінде емтихан тапсыруды көздейді.

Зерттеудің осы форматының арқасында студенттердің Стратегиялық менеджмент саласында білім мен дағдыларды алуы қамтамасыз етіледі; студенттердің университетті басқаруға белсенді қатысуына кепілдік беріледі, тұрақты даму принциптері туралы практикалық түсінік қалыптасады, өзін-өзі

Британдық және американдық университеттерде эко-қозғалыстар, басқа студенттік ұйымдар сияқты, әрқашан дерлік құрылымы мен иерархиясына ие. Қозғалыс енді ғана басталып, оның қатысушыларын бір қолдың саусақтарымен санауға болатын болса да, Президент лауазымы құрылады.

6-бағыт. Жергілікті қоғамдастықпен өзара іс-қимыл, коммуникациялар және тұрақты даму идеяларын ілгерілету

Университеттер технологиялық инновациялар үшін мүмкіндіктер тұрғысынан да, капиталды (адами, қаржылық, материалдық және материалдық емес) тарту үшін де, жұмыс орындарын құру тұрғысынан да, жалпы алғанда, өзгерістер мен дамудың қозғаушы күші, платформа ретінде орналастырылған аумақтың негізгі ресурсын ұсынады. оның көмегімен әртүрлі деңгейдегі субъектілер білім мен инновациямен алмасады

Оксфордта көптеген экологиялық топтар мен қозғалыстар бар. Бұл университет бірнеше ондаған колледждерден тұрады, олардың әрқайсысының өз жатақханалары мен асханалары бар және әрқайсысының өз экологиялық командасы бар. Бұл командалардың басты мәселелерінің бірі-кадрлардың ауысуы. Колледждердің "тұрғындарының" көп бөлігі бір жылдық бағдарламаға келген магистрлер бұл командалардың жұмыс механизмі олардың қызметін тоқтатпай-

Оксфордта эко-белсенділерге арналған ерекше бастама бар. Қозғалысты жаңадан бастағандар олар үйренуі керек ғимараттың экологиялық мәртебесімен танысудан бастайды. Қарапайым құрылғылармен (немесе мобильді қосымшалармен) қаруланған олар дәліздерді, аудиторияларды, жуынатын бөлмелер мен асханаларды зерттейді және жылу оқшаулау температурасы мен деңгейін, Жарық дәрежесін өлшейді, қанша энергия ғимаратты ысырап етеді және азық-түлікті тексереді. артық екенін есептейді

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

Мақсаты: университет дамытатын тұрақты даму идеяларын ілгерілету үшін қалалық және өңірлік басқару органдарымен, жергілікті қоғамдастықпен өзара іс-қимыл жүйесін дамыту.

Әрекеттер:

- 1) саланы, өңірді немесе аумақты орнықты дамытудың нақты бағдарламаларын іске асыруда жергілікті немесе өңірлік биліктермен ынтымақтастықты дамыту;
- 2) аумақты абаттандыру және көгалдандыру жөніндегі қалалық іс-шараларға және басқа да бастамаларға қатысу;
- 3) жергілікті кәсіпорындармен өзара тиімді ынтымақтастықты дамыту және орнықты дамуға бағытталған кәсіпкерлік бастамаларды қолдау, орнықты даму қағидаттарын басшылыққа алатын ұйымдарда университет студенттерінің практикасын ұйымдастыру;
- 4) бірлескен конференциялар, дөңгелек үстелдер өткізу, ғылыми жарияланымдар дайындау;
- 5) Университет шегінен тыс тұрақты даму мәдениетін ілгерілету:
 - арнайы MOOK ашық қолжетімділікте орналастыру;
 - университеттің іс-шаралары мен бастамаларына аймақ тұрғындары мен ұйымдарын және әсіресе университетке жақын аумақты тарту;
 - университеттің орнықты даму саласындағы қызметі туралы ақпаратты, университет сайтында өткізілетін іс-шаралар анонстарын орналастыру.

7-бағыт. Мәселелер бойынша университетаралық ынтымақтастық тұрақты даму

Тұрақтылық міндеті білім беру және ғылыми және технологиялық инновациялармен алмасу үшін ұлттық және халықаралық контексте университеттер арасындағы қатынастарды жандандырудың ерекше мүмкіндігін талап етеді және сонымен бірге ұсынады.

Бірігу арқылы университеттер тиімдірек бола алады:

- айналмалы экономикаға бағытталған жобалар мен процестерді ілгерілету үшін жаңа ұлттық орнықты даму саясатын, орнықты өсу саясатын ілгерілету;
- әлеуметтік инновацияларды бүкіл аумаққа тарату және елдің бүкіл жүйесіне мәдени ынталандыруды қамтамасыз ету арқылы университеттер мен қалалар арасындағы ынтымақтастықты дамытуды ынталандыру;
- барлық университеттер мен ғылыми-зерттеу және оқу орындары үшін жолды жеңілдете отырып, ортақ іс-қимылдар мен озық тәжірибелермен алмасу;

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

- технологияларды беру кеңселері, инкубатор қызметтері және жанама өнімдер арқылы экономикалық субъектілермен диалогтық бастамаларды ілгерілету.

Мақсаты:

Орнықты даму саласында тиімді тәжірибе алмасу мақсатында орнықты даму қағидағтарын насихаттайтын және дамытатын қолданыстағы ұлттық және Халықаралық ұйымдарға қатысу.

Әрекеттер:

1) орнықты даму мәселелері бойынша ұлттық және халықаралық қауымдастықтар мен жоғары оқу орындары арасындағы ынтымақтастық желілеріне кіру мүмкіндіктері мен шарттарын зерделеу, мысалы:

- ISSN - International Sustainable Campus Network
- Global Compact Network
- PRME - Principles for Responsible Management Education
- SDSN - Sustainable Development Solutions Network
- Iau-International Association of Universities және т. б.

2) жоғарыда аталған қауымдастықтарға кіруге өтінім дайындау;

3) орта мерзімді перспективада өңірдің жоғары оқу орындары арасында орнықты дамудың мәдениеті мен озық тәжірибесін тарату үшін орнықты даму университеттерінің өңірлік қауымдастығын құруға бастамашылық жасауға құқылы.

Қауымдастықтың кейбір міндеттері:

-институционалдық қызметті үйлестіру және экологиялық және әлеуметтік аспектілерді басқаруды жақсарту, сондай-ақ мүше университеттердің орнықты даму мәртебесін ұдайы бақылау және университеттердің экологиялық, әлеуметтік және экономикалық көрсеткіштерін және соған байланысты іс-шараларды мониторингілеу және салыстырмалы талдау үшін жалпы құрылым мен тиісті көрсеткіштерді айқындау;

3) университеттің тұрақты даму саясатында үздік тәжірибелерді пайдалану мақсатында отандық және шетелдік жоғары оқу орындарының табысты жұмыс тәжірибесін зерделеуге;

4) веб-сайтты жаңарту арқылы және басқа байланыс арналары арқылы қоғамдастық пен серіктес университеттерді тұрақты даму жетістіктері туралы жедел хабардар ету.

Әлемдік тәжірибе. Тұрақты даму кампустарының халықаралық желісі (iscn-International Sustainable Campus Network), нағыз "тұрақты даму зертханасы"болуға ұмтылатын бүкіл әлем бойынша беделді университеттер желісі. 80 iscn серіктес университеттерінің арасында Колумбия университеті, Массачусетс технологиялық институты, Стэнфорд университеті, Оксфорд және Кембридж университеттері, Кейптаун университеті, Сингапур және Токио университеті, Милан және Турин политехникалық институттары, Милан-Бикокк университеті бар. 2018 жылы ISCN Давостағы Дүниежүзілік экономикалық форумда тұрақты даму саласындағы үздік тәжірибелер туралы 42 жетекші университеттің есебін ұсынды

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	КарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

ОУР саласындағы жоғарыда аталған халықаралық жобалардан басқа, бірқатар елдерде ұлттық бастамалар сәтті дамып келеді. АҚШ-та жоғары білім берудегі тұрақты дамуды ілгерілету қауымдастығы (AASHE, www.aashe.org), АҚШ, Канада жоғары оқу орындарына арналған stars (the Sustainability Tracking, Assessment & Rating system™) бағдарламасын әзірлеген, ал енді басқа елдердің жоғары оқу орындарына да қолжетімді. Бұл бағдарлама университеттің тұрақты даму мәселелерін жан-жақты қарастыруға, әртүрлі университеттердің нәтижелерін салыстыруға, жоғары оқу орындарын өз жұмысының сапасын арттыруға ынталандыруға, ақпарат пен тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді.

Ұлыбританияда жоғары білім берудегі тұрақты даму мүмкіндіктерін талдауда ынтымақтасатын Higher Education Partnership for Sustainability³ (HEPS) 18 университеттер мен колледждер желісі бар. Серіктестік бастамаларына ғылыми зерттеулер, жаңа оқу бағдарламаларын әзірлеу және арнайы экологиялық жобалар мен іс-шаралар кіреді.

Сондай-ақ, Ұлыбританияның Жоғары оқу орындары ұйымдастырған "орнықты дамудың зерттеу желісі" Sustainable Development Research Network (SDRN) орнықты даму саласындағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоғары оқу орындарының саясаты мен стратегиясына енгізуді ынталандырады. Бұл ұйымның ақпараттық анықтамасы-тұрақты даму мәселелері бойынша құнды ақпараттық ресурс.

Тұрақты даму университеттерінің итальяндық желісі RUS (Rates dell Università per lo Sviluppo Sostenibile) 2015 жылдың шілдесінде Италия университеттерінің ректорлар конференциясымен (CRUI) ресми түрде құрылды. 2020 жылға қарай желі 73 университетті қамтыды, бұл бүкіл ел

Тақырып бойынша стратегиялық құжаттар мен сілтемелер:

1) Біздің әлемнің өзгеруі: 2030 жылға дейінгі кезеңге арналған тұрақты даму саласындағы күн тәртібі. БҰҰ Бас Ассамблеясы 2015 жылғы 25 қыркүйекте қабылдаған қарар//

https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R

2) Қазақстан Республикасының "жасыл экономикаға"көшуі жөніндегі тұжырымдама туралы. Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 30 мамырдағы № 577 Жарлығы.

3) "Жасыл Қазақстан" ұлттық жобасын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 731 Қаулысы

4) БҰҰ-ның RIO+20 Жаһандық экологиялық форумында әзірленген "орнықты даму үшін білім беру" бағдарламалары мен декларациялары;

5) Тұрақты дамуға арналған UNESCO білім беру бағдарламалары және т. б.;

6) Университеттерді тұрақты дамыту жөніндегі модельдік жоспар. БҰҰ-ның Орнықты даму жөніндегі "Академиялық ықпал" бағдарламасының Жаһандық Хабы // Asian Universities forum III аясында, 2014 https://www.kaznu.kz/content/files/pages/folder4599/%d0%9c%d0%be%d0%b4%d0%b5%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%8b%d0%b9%20%d0%9f%d0%bb%d0%b0%d0%bd_%d0%a0%d0%a3%d0%a1.pdf

	Қазтұтынуодағы Қарағанды университетінің 2030 жылға дейінгі тұрақты даму стратегиясы	Версия 1 2022	стр. 1 из 6
	ҚарУ Казпотребсоюза – С – 01-2022		

КЕЛІСІЛДІ:

Академиялық мәселелер және
стратегиялық даму жөніндегі
проректор

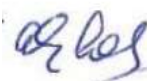
Р.О. Бугубаева

Ғылыми-зерттеу және интеграциялық
қызмет жөніндегі проректор

Г.Е. Накипова

Әлеуметтік мәселелер жөніндегі
проректор

К.Ж. Абилов

Әкімшілік-шаруашылық жөніндегі
проректор

К.С. Какенов

Стратегиялық даму
Департаментінің директоры

С.Б. Глазунова